

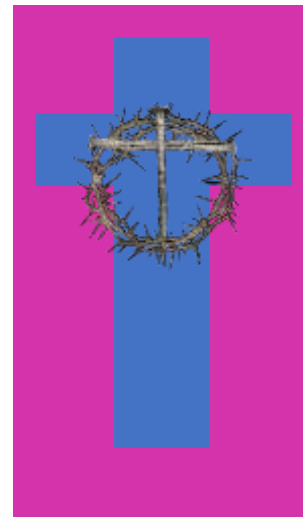

Titel: in het heetst van de strijd

30 jaar geleden ben ik geïnspireerd door de gedachten van een inmiddels overleden predikant, die Kerst en Pasen met elkaar verbond op een welhaast onorthodoxe wijze. Kerst was in die gedachte niet het zoete feest, waar wij zo van smullen. De geboorte van Jezus is juist een verhaal met veel dramatiek. Het kindje was niet welkom! Er was geen plaats voor Hem. En in dat liefelijke Betlehem begon de strijd tegen de Verlosser. Een strijd die zo'n 33 jaar heeft geduurd: De kindermoord, de beproevingen van Jezus in de woestijn, de jarenlange venijnige uithalen van de kerkelijke leiders, maar ook de eenzaamheid in Getsemane en de doodstrijd tot aan het kruis. De vrede op aarde werd een oorlog, die begon in de kribbe en een strijd, die heftiger en heftiger werd tijdens zijn leven. De echte vrede met God kwam pas bij de woorden van Jezus aan het kruis, toen Hij uitriep "het is volbracht".

In het heetst van de strijd

maandag:	Matteüs 2: 1-18	de strijd voorbereid	- de kindermoord in en vlucht uit Betlehem
dinsdag:	Matteüs 4: 1-11	de strijd ontbrandt	- de verzoeking in de woestijn
woensdag:	Matteüs 12: 1-14 +22-28	in de strijd beproefd	- de strikvragen door de farizeeërs
donderdag:	Matteüs 26: 36-45	in het heetst van de strijd	- Jezus strijdt in Getsemane
vrijdag:	Matteüs 27: 34-50	de strijd gestreden	- berecht, gemarteld, alleen gestreden tot "het is volbracht"
zaterdag:	Matteüs 27: 62-66	de nederlaag niet erkend	- Jezus heeft overwonnen, maar de kerkleiders weigeren dit te aanvaarden
zondag:	Matteüs 28: 1-8	de Overwinnaar van de strijd	- dood gewaand maar springlevend

Bijeenkomsten in de Stille Week 2023

In de Stille Week voor Pasen starten met de geboorte van Jezus Christus en de kindermoord in Betlehem? Is dat niet heel onlogisch? We vinden van niet omdat begin en einde van Jezus' leven alles met elkaar te maken hebben.

In deze Stille Week gaan we mee door het leven van Jezus, waarbij duidelijk wordt dat zijn rondgang allesbehalve zoetig was. Jezus' leven getuigt van de felste strijd die ooit gevoerd is tussen hemel en aarde.

En daarom deze titel:

In het heetst van de strijd

liturgisch bloemstuk

*Stil staan wil ik bij uw lijden, bij uw sterven,
dan mag ik weten wie U bent, wat U deed.
Omdat het antwoord dan gegeven is.
Het geheim is openbaar geworden.
De stilte wordt opgeheven straks als het Paaszondag wordt.*

Het donkere doek: duisternis.
Het kruis: symbool van het lijden.
Naast het kruis een schikking van mos: dat geeft de stilte weer.
Daaroverheen loopt een sliert van rode rozen
als teken van de lijdensweg die Christus gaan moet.
Symbool van de rode rozen met doornen: het lijden.

Kaarsen doven

Jezus is het Licht der wereld.

De kaarsen symboliseren het licht dat in de wereld is gekomen met de komst van de Zoon van God naar deze aarde. Vier adventskaarsen gaan branden. zijn licht doorbreekt de duisternis van de wereld.

Maar in de week naar Pasen, de stille week, wordt het donkerder naarmate we dichterbij Goede Vrijdag komen. Als op deze dag de gekruisigde Christus sterft is alle licht uit: zelfs de Paaskaars die in veel gemeenten brandde tijdens de vele vieringen in het afgelopen jaar.

Na elke viering deze week doven we een adventskaars.

Nu, in deze Stille Week, wordt het steeds donkerder rondom Hem.

De duisternis lijkt het weer te gaan winnen van het licht.

Jezus ervaart die totale duisternis aan het kruis, als Hij roept dat zijn Vader Hem zelfs heeft verlaten.

Maar op Paasmorgen, de dag van de opstanding uit de dood, straalt voor ons opnieuw zijn Licht.

MAANDAG

3 april

Stille week 2023 MAANDAG 3 APRIL: MATTEUS 2: 1-18
DE STRIJD VOORBEREID

In het heetst van de strijd

Lezing: Matteüs 2 vers 1-18 (NBV21)

Jezus' geboorte

²Toen Jezus geboren was, in Betlehem in Judea, tijdens de regering van koning Herodes, kwamen er magiërs uit het Oosten in Jeruzalem aan.

²Ze vroegen: 'Waar is de koning van de Joden die onlangs geboren is? Wij hebben namelijk zijn ster zien opgaan en zijn gekomen om Hem te aanbidden.'

³Koning Herodes schrok hevig toen hij dit hoorde, en heel Jeruzalem met hem.

⁴Hij riep alle hogepriesters en Schriftgeleerden van het volk samen om aan hen te vragen waar de Messias geboren zou worden.

⁵'In Betlehem in Judea,' zeiden ze tegen hem, 'want zo staat het geschreven bij de profeet:

⁶"En jij, Betlehem in het land van Juda, bent zeker niet de minste onder de leiders van Juda, want uit jou komt een leider voort die mijn volk Israël zal hoeden."

⁷Daarop riep Herodes in het geheim de magiërs bij zich; hij wilde precies van hen weten wanneer de ster zichtbaar geworden was, ⁸en stuurde hen vervolgens naar Betlehem met de woorden: 'Stel een nauwkeurig onderzoek in naar het kind. Stuur mij bericht zodra u het gevonden hebt, zodat ook ik erheen kan gaan om het te aanbidden.'

⁹Nadat ze de koning hadden aangehoord gingen ze op weg, en nu ging de ster die ze hadden zien opgaan voor hen uit, totdat hij stil bleef staan boven de plaats waar het kind was.

¹⁰Toen ze de ster zagen, werden ze vervuld van diepe vreugde.

¹¹Ze gingen het huis binnen en vonden het kind met Maria, zijn moeder. Ze wierpen zich in aanbidding voor het kind neer. Daarna openden ze hun kistjes met kostbaarheden en boden het geschenken aan: goud en wierook en mirre.

¹²En omdat ze in een droom de aanwijzing hadden gekregen dat ze niet naar Herodes terug moesten gaan, reisden ze via een andere route terug naar hun land.

Naar Egypte

¹³Nadat zij op die manier de wijk genomen hadden, verscheen er aan Jozef in een droom een engel van de Heer, die zei: 'Maak je gereed en vlucht met het kind en zijn moeder naar Egypte. Blijf daar tot ik je weer roep, want Herodes is naar het kind op zoek en wil het ombrengen.'

¹⁴Jozef maakte zich gereed en week nog diezelfde nacht met het kind en zijn moeder uit naar Egypte,

¹⁵waar hij bleef tot de dood van Herodes. Zo moest in vervulling gaan wat bij monde van de profeet door de Heer is gezegd: 'Uit Egypte heb Ik mijn Zoon geroepen.'

De kindermoord in Betlehem

¹⁶Toen Herodes begreep dat hij door de magiërs misleid was, werd hij verschrikkelijk kwaad, en afgaande op het tijdstip dat hij van de magiërs had gehoord, gaf hij opdracht om in Betlehem en wijde omgeving alle jongetjes van twee jaar en jonger om te brengen.

¹⁷Zo ging in vervulling wat gezegd is door de profeet Jeremia:

18'Er klinkt een stem in Rama, geweest en luid geklaag. Rachel beweent haar kinderen en wil niet worden getroost, want ze zijn er niet meer.'

Toelichting

Het begin van deze stille week komt waarschijnlijk vreemd over. Starten bij de geboorte van het kindje Jezus. Kerst wordt traditiegewijs omgeven met liefelijkheid, vertedering en een vleugje romantiek. Geboren in een arme stal. Os en ezel worden erbij gehaald en we hebben het over herdertjes en wijzen uit het oosten die geschenken aanbieden.

Waar we zelden bij stilstaan is dit: het moment van deze geboorte moet wel het schrikmoment zijn geweest voor de grootste tegenstander van God: Satan. Jezus' geboorte is een bedreiging voor zijn macht. Jezus' geboorte brengt onrust teweeg. De tweede Adam, zoals Hij ook wordt genoemd, gaat de levensweg bewandelen en doet wat de eerste Adam niet lukte: gehoorzaam zijn aan God en volmaakt leven tot het einde.

En Satan heeft maar één doel: dat moet worden voorkomen!

Door Jezus te verleiden om verkeerde dingen te doen, zou Satan sterker lijken dan God.

Met andere woorden: het duister zou sterker zijn dan het licht!

Wij zouden kunnen zeggen dat Jezus een slechte start meemaakt. Geboren in een stal, niet welkom in deze wereld. En het mag dan mooi lijken dat wijzen het kind komen bezoeken en overladen met geschenken: het maakt ook Herodes wakker. Hij ziet een grote bedreiging voor zijn troon, nu de priesters zeggen dat er een koningskind is geboren in Betlehem. Vanaf dat prille begin in de stal worden de registers opengetrokken.

Met valse voorwendselen vraagt hij de wijzen om op de terugkeer haarfijn uit te komen leggen waar het kind gevonden is. Van de kerkelijke leiders hoorde hij al dat dit ergens in Betlehem moest zijn.

Herodes broedt op een plan om dit kind te doden.

Gelukkig wordt Jozef tijdig gewaarschuwd in een droom. Hij vlucht met Maria en Jezus naar Egypte om uit handen te blijven van de kindermoordenaar. Jezus wordt met zijn ouders een vluchteling. Hoe het daar in Egypte is gegaan, wordt niet verhaald. Jozef was enerzijds een vakman en die zijn overall welkom. Anderzijds kunnen ze ook gebruik hebben gemaakt van de kostbaarheden, die ze van de Wijzen hebben gekregen.

Stel je voor: Gods Zoon wordt vluchteling! Wij kennen dat verschijnsel maar al te goed. Denk aan mensen uit oorlogsgebieden als Syrië, Jemen of Oekraïne. Bedenk eens hoe afwijzend wij vaak staan tegen deze mensen. Asielzoeker zijn is bepaald geen pretje.

Herodes' geduld raakt op als hij merkt dat de wijzen, op aanwijzing van de engel, een andere route hebben genomen om hem te ontlopen. En dan geeft hij bevel om voor de zekerheid alle kinderen tot 2 jaar te doden. Het Herodian fortress ligt net buiten Betlehem, dus zijn legerafdeling is dichtbij en klaart dit in een mum van tijd. De kindermoord neemt in de lange rij van wandaden van Herodes maar een hele geringe plaats in. Van de stromen bloed die van zijn handen dropen, vormde het kinderbloed uit Betlehem slechts enkele druppels. Maar voor de inwoners van Betlehem is dit een verschrikking.

Jozef, Maria en Jezus zijn samen vluchtelingen, wachtend tot ze weer terug kunnen naar hun eigen land. Dat durven ze pas als Herodes is overleden. Blijkbaar is toen de hemelse boodschapper ook nog een keer "langs geweest" om te vertellen dat het veilig genoeg was om terug te keren. Ze nestelen zich buiten de invloedssfeer van de nieuwe Herodes in het noordelijke Galilea. En dan wordt het vele jaren stil, met een korte onderbreking als Jezus 12 jaar wordt. Jezus groeit op tot volwassenheid.

De vraag voor ons is deze: zijn we ons ervan bewust dat de Bijbelverhalen niet geromantiseerd zouden moeten worden? Er is een keiharde strijd op leven en dood gestreden zo'n 2000 jaar geleden om de heerschappij van de wereld.

En dan zien we dat de strijd pas echt ontbrandt als Jezus zijn omwandeling begint, grofweg 30 jaar na zijn geboorte.

DINSDAG

4 april

Lezing: Matteüs 4 vers 1-11 (NBV21)

De verzoeking in de woestijn

¹Daarna werd Jezus door de Geest meegevoerd naar de woestijn om door de duivel op de proef gesteld te worden.

²Nadat Hij veertig dagen en veertig nachten had gevast, had Hij grote honger.

³Toen kwam de beproever naar Hem toe en zei: 'Als U de Zoon van God bent, beveel die stenen dan in broden te veranderen.'

⁴Maar Jezus gaf hem ten antwoord: 'Er staat geschreven: "De mens leeft niet van brood alleen, maar van ieder woord dat klinkt uit de mond van God."'

⁵Vervolgens nam de duivel Hem mee naar de heilige stad, zette Hem op het hoogste punt van de tempel

⁶en zei tegen Hem: 'Als U de Zoon van God bent, spring dan naar beneden. Want er staat geschreven: "Zijn engelen zal Hij opdracht geven om U op hun handen te dragen, zodat U uw voet niet zult stoten aan een steen."'

⁷Jezus antwoordde: 'Er staat ook geschreven: "Stel de Heer, uw God, niet op de proef."'

⁸De duivel nam Hem opnieuw mee, nu naar een zeer hoge berg. Hij toonde Hem alle koninkrijken van de wereld in al hun pracht ⁹en zei: 'Dit alles zal ik U geven als U zich voor mij neerwerpt en mij aanbidt.'

¹⁰Daarop zei Jezus tegen hem: 'Ga weg, Satan! Want er staat geschreven: "Aanbid de Heer, uw God, vereer alleen Hem."'

¹¹Daarna liet de duivel Hem met rust, en meteen kwamen er engelen om Hem te dienen.

Toelichting

Wanneer is een mens op zijn zwakst? Dat is vaak als hij of zij gebrek heeft aan de dingen van de eerste levensbehoeften, zoals eten, drinken en slaap? En wie is berucht op het inspringen op je zwakste momenten: Satan! Dat is al gebeurd bij Adam en Eva toen Satan suggereerde dat God hen aan het misleiden was door maar de halve waarheid te vertellen over wat goed en kwaad is. Opvallend is dat het juist de omgekeerde tactiek van Satan zelf is: de waarheid zo verdraaien, dat het lijkt of hij gelijk heeft.

Jezus heeft een voor ons onvoorstelbaar grote inspanning geleverd: Hij gaat 40 dagen de woestijn in om zich voor te bereiden op zijn taak in de wereld. Het is ook een tijd van beproeving. Daar mist hij die noodzakelijke dingen zoals voedsel. En daar begint de rechtstreekse confrontatie met het kwaad.

De duivel weet als geen ander om op het voor hem juiste moment hierop in te springen.

Dat deed hij al bij Adam en Eva toen het erover ging dat God hen misschien wel aan het misleiden was door zogenaamd maar de halve waarheid te vertellen over wat goed en kwaad is.

Dat merk je misschien wel in je eigen leven: dat je dingen doet die niet goed zijn als je bijvoorbeeld kwaad ben, gefrustreerd, opgejut door anderen, ruzie hebt gemaakt thuis of ergens vals van beschuldigd wordt.

Satan probeert het ook bij Jezus en gebruikt een slimme tactiek: smijten met halve waarheden, waardoor het lijkt of hij gelijk heeft en God niet. De eerste aanval begint niet toevallig met het benoemen van de honger, die Jezus ongetwijfeld heeft gevoeld. Voor Hem moet dit een uitputtingsslag geweest zijn.

Heel slim begint hij met het voorstel om stenen in broden te veranderen. Jezus kan dat met zijn goddelijke kracht en het zou dit probleem direct oplossen. Gewoon even doen, zou je zeggen.

We zien dat Jezus die aanval afslaat door de Bijbel te gebruiken om de duivel een lesje te leren. Hij zegt: 'Er staat in de Bijbel dat de mens niet van brood alleen zal leven, maar van elk woord dat uit de mond van God komt.' Jezus laat zien wat echt prioriteit heeft: het Woord van God gehoorzamen en niet gaan voor eigen bevrediging of succes.

De tweede aanval: Matteüs vertelt dat Jezus eerst wordt meegenomen naar het dak van de tempel in Jeruzalem. En weer gaat het over het uitlokken van Jezus goddelijke macht. Spring van de tempel en de engelen zullen je op Gods bevel opvangen zodat je je aan geen steen stoot. Satan denkt dat hij iets kan bereiken door te suggereren dat je je ego kan opvijzelen door iets te doen, wat niemand kan. Zo van: zie je wel hoe goed je bent!

Satan is slim en haalt een stukje Bijbel aan uit Psalm 91. Daarin staat dat God zijn engelen zal gebieden, dat zij Jezus zullen behoeden op al zijn wegen. Ze zullen Hem zelfs op handen dragen, zodat Hij zijn voet zelfs niet aan een steen zal stoten. En op zich is dit waar, maar tegelijkertijd ook een halve waarheid, want Jezus geeft de aanvulling.

Hij noemt in zijn antwoord Deuteronomium 6, waar staat: 'Stel God niet zomaar op de proef.'

God voor je karretje spannen, zouden wij zeggen. Hier moet Satan het mee doen en hij driuift tijdelijk af.

De derde aanval: De spanning loopt op en de ware reden van Satan wordt nu pas echt duidelijk.

Hij gaat naar een hoge berg en laat Jezus al de koninkrijken zien. Denk aan een visioen waarin alle mooie dingen van die landen aan het zicht van Jezus voorbijtrekken. Hij probeert Jezus te verleiden door al die mooie dingen te laten zien. En dan vertelt hij die hele leugen: 'Ik heb alle macht over de hele wereld en ik kan je die ook geven.'

Weliswaar heeft hij als gevallen aartsengel veel macht gekregen van God, maar hij kent zijn plaats niet. Satan weet dat Jezus tussen hem en alle macht in staat. Hier strijdt satan met open vizier door te zeggen: Als Jezus voor hem knielt en hem aanbidt, dan erkent Jezus daarmee Satan als zijn heer boven de Vader in de hemel.

Het lijkt wel op het beeld van een gevecht in de boksring, waarbij het in de derde ronde erop of eronder is. Matteüs schetst een beeld alsof Jezus het helemaal gehad heeft met deze beproevingen. Het antwoord van Jezus daarop: 'Ga weg, Satan, want er staat geschreven in het boek Exodus: De Heere, uw God, zult u aanbidden en Hem alleen dienen.'

Hier zie je duidelijk het verschil tussen Jezus en ons mensen. Wij zijn vaak hebberig en doen daar alles voor. Jezus zegt dat er belangrijkere dingen zijn in het leven. God gehoorzamen en luisteren naar zijn woorden in de Bijbel!

WOENSDAG

5 april

Stille week 2023 WOENSDAG 5 APRIL: MATTEUS 12: 1-14+22-28
IN DE STRIJD BEPROEFD

In het heetst van de strijd

Lezing: Matteüs 12 vers 1-14 en 22-28 (NBV21)

Aren plukken op de sabbat

¹In die tijd liep Jezus op sabbat eens door de korenvelden. Zijn leerlingen hadden honger en begonnen aren te plukken en ervan te eten.

²Toen de farizeeën dat zagen, zeiden ze tegen Hem: 'Kijk, uw leerlingen doen iets dat op sabbat niet mag.'

³Hij antwoordde: 'Hebt u niet gelezen wat David deed toen hij en zijn metgezellen honger hadden,

⁴hoe hij het huis van God binnenging en er met hen van de toonbroden at, terwijl noch hij noch zijn mannen daarvan mochten eten, alleen de priesters?

⁵En hebt u niet in de wet gelezen dat de priesters die op sabbat in de tempel dienstdoen en zo de sabbat ontwijden, onschuldig zijn?

⁶Ik zeg u: hier gaat het om iets groters dan de tempel!

⁷Als u begrepen had wat bedoeld wordt met: "Barmhartigheid wil ik, geen offers," dan zou u geen onschuldigen hebben veroordeeld.

⁸Want de Menszoon is heer over de sabbat.'

De man met de verschroepelde hand

⁹Hij trok weer verder en kwam in hun synagoge.

¹⁰Daar stond iemand met een misvormde hand. Omdat ze Jezus wilden aanklagen, vroegen ze: 'Is het toegestaan iemand op sabbat te genezen?' ¹¹Hij antwoordde: 'Stel dat u maar één schaap hebt en dat valt op sabbat in een kuil, wie van u zou het niet vastgrijpen en het er weer uit halen?'

¹²En is een mens niet veel meer waard dan een schaap? Daaruit volgt dat we op sabbat goed mogen doen.' ¹³Toen zei Hij tegen de man: 'Steek uw hand uit.' Hij stak hem uit en zijn hand genas en was weer even gezond als de andere.

¹⁴De farizeeën vertrokken en overlegden hoe ze Hem uit de weg konden ruimen.

Jezus en Satan

²²Toen bracht men iemand bij Hem die bezeten was; hij was blind en kon niet spreken. Jezus genas hem, zodat hij kon spreken en zien.

²³Alle omstanders stonden versteld en zeiden: 'Zou Hij de Zoon van David zijn?'

²⁴Maar de farizeeën die dit hoorden, zeiden tegen elkaar: 'Hij kan die demonen alleen maar uitdrijven dankzij Beëlzebul, de vorst der demonen.'

²⁵Jezus wist wat ze dachten en zei tegen hen: 'Elk koninkrijk dat innerlijk verdeeld is gaat te gronde, en geen enkele stad of gemeenschap die innerlijk verdeeld is, zal standhouden.'

²⁶Als Satan Satan uitdrijft, is hij innerlijk verdeeld. Hoe kan zijn koninkrijk dan standhouden?'

²⁷En als Ik inderdaad dankzij Beëlzebul demonen uitdrijf, door wie drijven uw eigen mensen ze dan uit? Zij zullen dan ook uw rechters zijn!

²⁸Maar als Ik door de Geest van God demonen uitdrijf, dan is het koninkrijk van God bij u gekomen.

Toelichting

Ken je die uitdrukking: 'Het bloed onder iemands nagels vandaan halen?' Het betekent zoets als 'tot het uiterste getreiterd worden'.

Jezus gaat door het land. Hij vertelt gelijkenissen, geneest zieken en laat zien dat er een koninkrijk komt waarin alles volmaakt zal worden zonder kwaad, ziekten, oorlogen of rampen.

Kun je je misschien voorstellen hoe het voor Jezus moet zijn geweest als de hele tijd die kerkleiders als muskieten om Hem heen zwerven, op zoek naar het geringste foutje dat ze kunnen vinden. En er zijn nogal wat wetjes en geboden, waarvan ze vinden dat je je eraan moet houden: 613 om precies te zijn.

De eerste uitdaging komen we hier tegen als Jezus met de discipelen door een veld met graan loopt. Hongerig als ze zijn, plukken de discipelen aren, pellen de korrels eruit en malen het graan in hun handen fijn, zodat ze dat grove meel op kunnen eten. Dat graan malen heet dus 'werken' in de ogen van de Schriftgeleerden. Want er wordt geoogst, gedorst en gemalen en dat hoort niet op de sabbat. Jezus wordt hiervoor aansprakelijk gesteld. Hij had het moeten verbieden.

Het interessante is dat Jezus er helemaal niet op in gaat: geen uitleg geeft of verontschuldiging. Hij gaat in op de vraag of je naar de letter of naar de geest van de wetten moet handelen. Zit je gevangen in allerlei wetten en geboden of zijn ze bedoeld als een richtlijn?

Jezus geeft het voorbeeld van David, die op de vlucht is voor koning Saul. Hij heeft ook niets om te eten en vraagt om de broden, die in de tempel liggen en krijgt die ook. De discipelen hebben op dat moment ook verder niets te eten. Jezus verdedigt het handelen van zijn leerlingen niet alleen, Hij kaatst ook de bal terug en houdt de kerkleiders een spiegel voor: Zij werken zelf toch ook op deze dag als ze in de tempel dieren slachten, daar stukken vlees offeren en andere delen braden om hun eigen honger te stillen?

Het tweede voorbeeld over de genezing op de sabbat lijkt hierop. Jezus ziet een mismaakte in de synagoge. De vraag wordt gesteld of deze man op de sabbat mag worden genezen. Ook hier weer alleen een tegenvraag: 'Zou je zelf een schaap laten verdrinken op sabbat als het in een kuil is gevallen en kan stikken?' Heel logisch toch! De kerkleiders zijn woedend dat Jezus hen weer te slim af is en de man geneest. Ze maken plannen Hem te doden.

Het derde voorbeeld is een staaltje 'stank voor dank'. Jezus drijft een boze geest uit van iemand die blind is en niet kan spreken. Als Jezus hem genezen heeft, vragen de omstanders zich af of dit de beloofde Zoon van David is. En waar de gewone man Hem duidt als Gods Zoon, beweren de religieuze leiders het tegenovergestelde. Ze geven toe dat Jezus grote krachten heeft, maar die heeft Hij volgens hen natuurlijk van Satan. Jezus wordt niet erkend en daarom maken ze Hem verdacht. Hier zit een kwalijk luchtje aan. Hij zal zelf wel bezeten zijn door Beëlzebul! Dat zou alles verklaren. En zo wordt Jezus neergezet als het kwaad. Jezus gaat in op deze domme beweringen en zegt dat het onmogelijk is, omdat de Satan nooit tegen zichzelf zal vechten!

Jezus laat hier dus die onmogelijkheid zien en zo zie je tegelijkertijd dat Hij Goddelijke kracht heeft. En Hij kaatst de bal terug en vraagt hoe hun vriendjes (de vroegere valse profeten?) aan hun macht kwamen? En zo wordt de strijd feller en de haat groter. Jezus moet dood: hoe dan ook!

DONDERDAG

6 april

Lezing: Matteüs 26 vers 36-45 (NBV21)

In Getsemane

³⁶Vervolgens ging Jezus met zijn leerlingen naar een plek die Getsemane genoemd werd. Hij zei: 'Blijven jullie hier zitten, Ik ga daar bidden.'

³⁷Hij nam Petrus en de twee zonen van Zebedeüs met zich mee. Toen Hij bedroefd en angstig begon te worden, ³⁸zei Hij tegen hen: 'Ik ben diepbedroefd, tot stervens toe. Blijf hier met Mij waken.'

³⁹Hij liep nog een stukje verder, liet zich voorover vallen op de grond en bad: 'Vader, als het mogelijk is, laat deze beker dan aan Mij voorbijgaan! Maar laat het niet gebeuren zoals Ik het wil, maar zoals U het wilt.'

⁴⁰Hij liep terug naar de leerlingen en zag dat ze lagen te slapen. Hij zei tegen Petrus: 'Konden jullie niet eens één uur met Mij waken?'

⁴¹Blijf wakker en bid dat jullie niet in beproeving komen; de geest is wel gewillig, maar het lichaam is zwak.'

⁴²Voor de tweede maal liep Hij bij hen vandaan en bad: 'Vader, als het niet mogelijk is dat deze beker aan Mij voorbijgaat zonder dat Ik eruit drink, laat het dan gebeuren zoals U het wilt.'

⁴³Toen Hij terugkwam, zag Hij dat ze weer sliepen, want ze waren door vermoeidheid overmand. ⁴⁴Hij liet hen achter, liep opnieuw wat verder en bad voor de derde maal, met dezelfde woorden als daarvoor.

⁴⁵Daarna voegde Hij zich weer bij de leerlingen en zei: 'Liggen jullie daar nog steeds te slapen en te rusten? Het ogenblik is nabij waarop de Mensenzoon wordt uitgeleverd aan zondaars.'

Toelichting

Als er één verhaal is, dat bekend mag worden genoemd, dan is het wel het verhaal van Jezus in de hof van Getsemane. En wat een tegenstrijdige dingen gebeuren er op die avond.

De traditionele Pesachviering in de bovenkamer maakt een valse start mee, omdat niemand de minste wil zijn. Jezus laat zien wat het betekent om te dienen door de voeten te wassen van zijn leerlingen: juist Hij, de koning!

Jezus voegt iets nieuws toe aan de Pesachmaaltijd, door zijn lijden en sterven hieraan te verbinden. Het brood wordt teken van zijn verbroken lichaam en de wijn van zijn vergoten bloed.

Hier wordt het Heilig Avondmaal ingesteld.

En dan het verhaal van Judas, die schijnheilig samen met Jezus het brood doopt in de bittere kruiden. Daar al de verrader in spé! Maar de andere leerlingen zijn eigenlijk geen haar beter, want ze laten Jezus in de steek door zijn woorden over het koninkrijk niet serieus te nemen. Er blijkt hier geen besef van te zijn bij de leerlingen als ze gaan bekvechten over de vraag wie de meeste zal zijn in zijn naderend koninkrijk. Wat moet dit teleurstellend zijn geweest voor de Heer, die al wist wat er zou komen. Wat moet Hij wel gedacht hebben van de leerlingen bij die ordinaire ruzie over het verdelen van de functies en de hoogmoed van Petrus.

En dan neemt Jezus hen mee naar de plaats waar Hij verraden zal worden: Getsemane.

Je zou bijna denken dat Hij zich op een presenteerblaadje aanbiedt aan de priesters en tempelwachters.

Maar eerst zoekt Hij de stilte om in een intiem moment te spreken met zijn Vader in de hemel.

De leerlingen vraagt Hij om met Hem te waken, maar die haken massaal af. Zelfs de drie die bij alle bijzondere gelegenheden waren, vallen in slaap. Beide keren dat Jezus naar hen toe komt en hen wakker maakt en aanspoort om te bidden, helpen niets: ze slapen gewoon door en laten Jezus in de steek.

Wat moet Jezus zich verlaten en alleen hebben gevoeld. Wie kan invoelen wat er in die momenten nog meer in Hem om is gegaan? Hij geeft aan dat Hij al weet dat het een gifbeker wordt, die Hij moet drinken. Hij ziet wat er gaat komen: zijn berechting en kruisiging! Weet Hij op dat moment dat Hij ontstellend moet lijden? Fysiek door de slagen, het martelen en het genageld worden aan het kruis?

Maar ook geestelijk door het verlaten worden door zijn leerlingen, door het verraad van Judas en Petrus, door het oordeel van het volk, dat Hij liefheeft, op het plein voor Pontius Pilatus?

Het lijkt erop dat Jezus beseft dat Hij dit alléén moet dragen en dat zijn Vader ook geen antwoord geeft als Jezus dat het hardste nodig heeft.

Als dat zo is, dan is het begrijpelijk dat Jezus bloed zweet in alle angsten die boven komen. Zou Jezus hier de macht van Satan ervaren hebben, die Hem dit allemaal kan hebben voorgehouden? Hier wordt de strijd op zijn aller felst gestreden met alle wapens die Satan heeft. Jezus bang maken voor alles wat Hem boven het hoofd hangt, zodat Hij het bijltje erbij neer gooit en dat Hij het beter kan opgeven om de Redder van de wereld te worden! Hier lijkt het of Jezus de wanhoop nabij is: Vader, wilt U deze drinkbeker aan Mij voorbij laten gaan? En dan die woorden van aanvaarding: maar alleen als U het wilt.

Dit zijn zijn eigen woorden uit het "Onze Vader". Uw wil geschiedt: in de hemel en op aarde.

Goddank gehoorzaamt Jezus en zegt Hij: Uw wil is belangrijker dan wat ik wil en zo moet het gebeuren.

Hier valt de beslissing: stoppen of het lijden en de dood aanvaarden. Het lot van de mensheid ligt hier in Jezus' handen. Hoe onvoorstelbaar mooi is de keuze die Hij maakt om de dienende Knecht te zijn en de lijdensweg te betreden. Kunnen we ons ooit een goede voorstelling maken van dit moment? Jezus komt als Overwinnaar door dit moeilijke moment heen en kijkt de naderende horde in de ogen, geneest het afgeslagen oor van Malchus en gaat als een schaap mee, dat ter slachting wordt geleid. Dit gevecht doorstaat Hij en Hij buigt niet.

Lezing: Matteüs 27 vers 34-50 (NBV21)

Golgota

³⁴Ze gaven Jezus met gal vermengde wijn, maar toen Hij die geproefd had, weigerde Hij ervan te drinken.

³⁵Nadat ze Hem gekruisigd hadden, verdeelden ze zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen, ³⁶en ze bleven daar zitten om Hem te bewaken.

³⁷Boven zijn hoofd bevestigden ze de aanklacht, die luidde: 'Dit is Jezus, de koning van de Joden'. ³⁸Daarna werden er naast Hem twee misdadigers gekruisigd, de een rechts van Hem, de ander links. ³⁹De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met Hem:

⁴⁰'Jij was toch de man die de tempel kon afbreken en in drie dagen weer opbouwen? Als Je de Zoon van God bent, red jezelf dan en kom van dat kruis af!'

⁴¹Ook de hogepriesters, de schriftgeleerden en de oudsten maakten zulke spottende opmerkingen: ⁴²'Anderen heeft Hij gered, maar zichzelf redden kan Hij niet. Hij is toch koning van Israël? Laat Hij dan nu van het kruis afkomen, dan zullen we in Hem geloven.

⁴³Hij heeft zijn vertrouwen in God gesteld, laat die Hem nu dan redden, als Hij Hem tenminste goedgezind is. Hij heeft immers gezegd: 'Ik ben de Zoon van God.'"

⁴⁴Precies zo beschimpten Hem de misdadigers die samen met Hem gekruisigd waren.

⁴⁵Rond het middaguur viel er duisternis over het hele land, die drie uur aanhield.

⁴⁶Aan het einde daarvan, in het negende uur, riep Jezus met luide stem: 'Eli, Eli, lama sabachtani?' Dat betekent: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?'

⁴⁷Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen: 'Hij roept om Elia!'

⁴⁸Meteen kwam er uit hun midden iemand toegesneld die een spons pakte en in water met azijn doopte. Hij stak de spons op een stok en probeerde Hem te laten drinken.

⁴⁹De anderen zeiden: 'Laten we nu maar eens zien of Elia Hem komt redden.'

⁵⁰Jezus riep opnieuw, luidkeels, en gaf de geest.

Toelichting

Uiteraard is de Goede Vrijdag het domein van de predikant die voorgaat.

De gedachte bij deze viering vanuit dit Stille Week-thema is, dat de strijd hier op zijn hevigst is en gewonnen wordt.

- Het verlaten worden door zijn vrienden in de nacht
- Onschuldig en onterecht veroordeeld. Juist op voorspraak van kerkleiders en het volk
- Gemarteld en aan een kruis genageld
- Uitgedaagd en uitgejouwd om van het kruis te komen
- Niet geaccepteerd door de aarde en de hemel
- De Godverlatenheid in een peilloze helse duisternis.

En dan: Het is volbracht!

De strijd is gestreden en Satan is overwonnen!

Stille week 2023 ZATERDAG 8 APRIL: MATTEUS 27: 62-66
DE NEDERLAAG NIET ERKEND

In het heetst van de strijd

Lezing: Matteüs 27 vers 62-66 (NBV21)

Het graf verzegeld

⁶²De volgende dag, dus na de voorbereidingsdag, gingen de hogepriesters en de farizeeën samen naar Pilatus.

⁶³Ze zeiden tegen hem: 'Heer, het schoot ons te binnen dat die bedrieger, toen Hij nog leefde, gezegd heeft: "Na drie dagen zal Ik uit de dood worden opgewekt."

⁶⁴Geeft u alstublieft bevel om het graf tot de derde dag te bewaken, anders komen zijn leerlingen Hem heimelijk weghalen en zullen ze tegen het volk zeggen: "Hij is opgewekt uit de dood," en die laatste leugen zal nog erger zijn dan de eerste.'

⁶⁵Pilatus antwoordde: 'U kunt bewaking krijgen. Ga nu en regel het zo goed als u kunt.'

⁶⁶Ze gingen naar het graf en beveiligden het door het te verzegelen en er bewakers voor te zetten.

Toelichting

Je zou toch zeggen dat er opluchting moet zijn bij die kerkelijke leiders nu Jezus dood is en begraven. Niets is minder waar! Het lijkt erop dat ze nu wel opeens zijn woorden serieus nemen, die Hij heeft gesproken tijdens zijn rondwandelen op aarde. De woorden dat de tempel afgebroken zou worden, maar na 3 dagen weer opgebouwd. Die woorden lijken wat cryptisch, maar worden nu ten volle begrepen. En Jezus na 3 dagen weer opstaan: dat is de grootste nachtmerrie die ze kunnen bedenken.

Tegelijkertijd zien we hier de hand van Satan in, die zijn nederlaag niet kan verkroppen. Ook al is hij verslagen door de Christus: als het aan hem ligt mag niemand van die overwinning weten. Door Jezus dood te zwijgen lukt het Satan misschien om die grote overwinning uit de boeken te houden. Er mag op geen enkele manier meer iets terug te vinden zijn van wat Jezus in zijn leven en door zijn dood heeft gedaan. Net als veel 'vrijheidsstrijders' moet het leven van Jezus in de vergetelheid van de tijd verdwijnen.

Voor de zoveelste keer worden de kerkelijke leiders door Satan gebruikt om te verhullen dat Jezus stand gehouden heeft tot het einde en Satan heeft overwonnen. Geen mens kan wat Hij daar heeft gedaan.

Wat moet Pilatus vreemd opgekeken hebben van dat vreemde stelletje kerkleiders. Eerst dwingen ze hem om een onschuldige ter dood te veroordelen en nu is Hij dood en komen ze met een rare smoes. Stel je voor dat de discipelen het lichaam weg zullen halen en de bewering de wereld in zouden slingeren dat Hij werkelijk is opgestaan. Dan zou die 'Jezusverering' door gaan en in eerste instantie de zienswijze van de kerkleiders ondermijnen. Daarnaast zou Jezus' opstanding uit de dood ook laten zien dat Satan niet sterker is dan God. Nog steeds leggen de geestelijke leiders zich niet neer bij de nederlaag in deze strijd.

Het moet wel onzinnig geklonken hebben voor Pilatus: Dood is toch dood! Het langste nieuws duurt 3 dagen, dus waar maken ze zich druk om?

Maar Pilatus is bang voor zijn eigen hachje. Die Joden zijn lastig en bij het minste en geringste komen ze in opstand. En als dat bekend wordt in Rome, dan is het einde verhaal voor hem.

Of er voor de komende 3 dagen een wacht bij het rotsgraf gezet kan worden? En dan ook maar gelijk een keizerlijk zegel erop als teken dat er niets in of uit dat graf mag komen. Gekker kan je het niet verzinnen.

En hier zie je ook de leugen die Satan hen ingeeft: als de discipelen het lichaam weg roven, kunnen ze zeggen dat hun leider uit de dood is opgestaan. En Jezus' opstanding uit de dood is dan erger dan het roven van een lichaam. Voor de Schriftgeleerden en Satan is dat het ergste wat ze zich kunnen voorstellen.

Ongewild zorgen ze er zelf voor dat soldaten de stille getuigen worden van de opstanding. Deze wachters vertellen wat er gebeurd is en moeten met zwijggeld ervoor zorgen dat niemand hiervan hoort.

Gelukkig wordt het op de derde dag Pasen en barst de vreugde van de verrijzenis los, waardoor de hele wereld zal weten: 'De Heer is waarlijk opgestaan!'

Lezing: Matteüs 28 vers 1-8 (NBV21)

De opstanding

- 1 Laat na de sabbat, toen het licht begon te worden op de eerste dag van de week, kwamen Maria Magdalena en de andere Maria om naar het graf te kijken.
- 2 En zie, er vond een grote aardbeving plaats, want een engel van de Heere, die uit de hemel neerdaalde, ging erheen, rolde de steen van de opening weg en ging erop zitten.
- 3 Zijn gedaante was als een bliksem en zijn kleding wit als sneeuw.
- 4 De bewakers beefden van angst voor hem en werden als doden.
- 5 Maar de engel antwoordde en zei tegen de vrouwen: U hoeft niet bevreesd te zijn, want ik weet dat u Jezus zoekt, Die gekruisigd was.
- 6 Hij is hier niet, want Hij is opgewekt, zoals Hij gezegd heeft. Kom, zie de plaats waar de Heere gelegen heeft.
- 7 En ga haastig heen en zeg tegen zijn discipelen dat Hij opgewekt is uit de doden; en zie, Hij gaat u voor naar Galilea; daar zult u Hem zien. Zie, ik heb het u gezegd.
- 8 En zij gingen haastig van het graf weg, met vrees en grote blijdschap, en zij snelden weg om het zijn discipelen te berichten.

Toelichting:

Ook hier weer is de invulling van de paasviering het domein van de predikant die voorgaat.

In de lijn van deze stille week zouden we wel willen laten zien dat we bij de Paasdag denken aan:

- De magistrale finale, waarbij de aardbeving en de engel Gods opstandingskracht ten toon spreiden
- De zinloosheid van de bewaking van het graf, omdat Gods plan door gaat
- Het bericht dat de dood teniet is gedaan en dat Jezus die heeft overwonnen.
- De blijdschap en het toekomstperspectief voor allen, die dit geloven
- De weg naar God is open, de eeuwigheid lonkt

